

Georg Radow Bernhard Petri

Dissertatio Iuridica Inauguralis. De Iure Reluendi

Rostochii: Kilius, 1668

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn740058525>

Druck Freier Zugang

Pfandankörung

RU jun. 1668.

Georg Radovius, M.

Bernhard Petri, Rat

aus Prag

57

DISSERTATIO JURIDICA INAUGURALIS.
DE
JURE RE-
LUENDI,

Quam,
De obcnigne adjuvante,
Decernente Magnifico Ictorum
ordine in Incl. Academia Rostochienſi

Sub praesidio
VIRI NOBILISS. AMPLISSIMI ET CONSULTISSIMI
DN. GEORGII
RADOVII,

J. U. Doctoris & Profess. Publ. Nobilissimo-
rum Statuum, Ducatus Mecklenburgici, Syndici meritissimi,
& Facultatis suæ hodie Decani spectabilis, Præceptoris, Pa-
troni, atq; Promotoris sui æviternum venerandi,

PRO LICENTIA

Summos in utroq; jure honores ac privilegia
rite consequendi

publico placidoq; eruditorum examini submittit

BERNHARD. PETRI, Schlesvici.

In auditorio majori ad diem XXI V. Novembr. horis ante & pomeridianis.
ROSTOCHII, Typis Johannis Kilii, Acad. Typogr. An. 1668.

1668

Universitäts-
Bibliothek
Heidelberg

I. N. D.

P R Æ F A T I O.

Urpis ac probrosa semper,
abs moratoribus præsertim gentibus,
rerum à majoribus honeste quæsitum,
omnis habita est alienatio, maxi-
me vero præter ullam necessitatem
facta. Ita namq; Græci teste *Cic. Orat.*
in Verr. 6. turpitudinem summam ar-
bitrabantur, referri in literas publicas:
pretio parvo ea, quæ à majoribus quis
accepisset, vendidisse. Nec alio fine
apud Locros speciali lege venditio il-

lis interdicta fuit, qui singulari aliqua calamitate eo se adactos publicè
probare non poterant, docente *Arist.* 2. *Pol.* c. 5. Videtur quoq; Oxyli,
antiqui Eliorum Regis, lex huc spectare, qua cavebatur, ne quis suam
nummo aut pecunia oppignoraret agri partem. *Autor. eod. Arist.* 6. *Pol.*
4. *ibiq; Dan. Heins. in paraphr.* Ita porro apud Romanos notatus dicitur
fuisse Brutus, quod paterna bona mancipasset, qua de re locus exstat
Crassi oppido elegans apud Ciceronem 2. *de Orator.* & *Orat. pro A.*
Cluent. ut adeo non male statuat *Horatius lib. 1. sat. II.*

Bonam deperdere famam,

Rem patris oblimare, malum est ubicunq;.

Nec præter rem, nostra quam maximè interesse *Ictus Hermogenianus* e-
xistimet: Res majorum nobis servari in l. 35. ff. d. minor. Cum & sa-
cratissimo Imperatoris Constantini iudicio, maximè illius domus sic
habenda ratio; in qua pater defecit, filii creverunt, in qua majorum
imagines aut non videre fixas, aut videre revulsas, satis est lugubre per
l. 22. C. d. administr. Tutor. confer. *Mench.* lib. 3. *presumpt.* 83. num.
7. & 5.

A

Quem

Quemadmodum verò ex sententia Euripidis, quam admiratus olim est Socrates, & his verbis retulit Cic in 4. Tuscul.

Neq; tam terribilis ulla fando oratio est,

Neq; sors, neq; ira cælitum invecum malum,

Quod non natura humana patiendi ferat;

Atq; divitiarum cumprimis & formæ gloria fluxa est ac fragilis, *Salust. in Catil.* Ita quoq; non fingendi tantum sunt, sed dantur revera, & sæpiissime quidem, pauperes, qui si reddere id, quod debent, cogantur, laribus sepulchrisq; avitis cærendum habeant, uti loquitur *Cellus in l. 38. ff. d. R.V.* & his quidem ad declinandum illud malum sufficit, si ex his rebus ea, quæ possunt, conservare studeant; reservato scilicet sibi suisq; Reluendi ad minimum jure, quod inter alia inopiæ calamitosorum debito- rum levamina, ob insignem utilitatem atque etiam favorem maximo- pere commendat Summi tribunalis Regii. quod Wismariæ est, Vi- ce Præles Magnificus, J. C.issimus Dnus Mevius, summus meus Patro- nus discuss. levam. inop. c. 4. sect. 12. num. 1. 2 & 60. alibiq; passim, & Si- don. Apollin. lib. 3. Epist. in gratiam Donidii cujusdam, prædium mayo- rum redimere cupientis, ad Hispaciū hunc in modum scribens: Neq; ad hanc nundinationem, stimulo cupiditatis, sed respectu avitæ recordatio- nis adducitur. Siquidem fundi ipsius integritas familiæ suæ dominum usq; ad obitum Vitrici, nuper vita decedentis, adspexit. Nunc autem vir alieni non appetens, sui parvus, possessionis antiquæ à se alienatæ non tam damno- angitur, quam pudore: quam ut redimere conetur, non avaritiæ studio, sed verecundiæ necessitate compellitur: Tribuere dignare votis suis, precibus me- is, moribus tuis, ut ad soliditatem ruris ipsius, te potrocinate perveniat, cui rem parentum, sibiq; non solum notam, verum etiam inter lactantis infantie rudimenta raptatam, sicut recepisse parum fructuosum, sic non emeruisse, nimis videtur ignavum. Quandoquidem autem rerum istiusmodi pos- sessores reluicionem ægre solent admittere, quin potius omnibus mo- dis id efficere conantur, uti gravis earundem fiat recuperatio, contra- l. 25. ff. d. pign. act. redimentesq; conditiones quam justissimas offeren- res, lites potius, quam restitutionem metuere atq; expectare habeant, teste præ laudato Dn. Mev. all. l. n. 17. Opera igitur pretium me facturum spero, si jus hoc, utpote cognitu dignissimum & maxime neces- sarium, pro exiguis ingenii mei viribus illustrandum succiperem & in- disputatione præsentī inaugurali, methodo J. C. is in Jurisprudentia, Synthetica

Synthetica, familiarissima, & in C. J. A. in pref. Juris studiosis admodum commendata, exhiberem; tradendo Juris reluendi primum definitionem, tam nominis, quam rei, postmodum verò divisiones, causas & effectus illius, atq; tandem contraria.

Sit igitur Deo, propitio elementer annuente.

THES. I.

Juris vocabulum non uno modo, sed multifariam accipitur, id quod patet ex l. pen. & ff. d. J. & J. Hoc autem loco ad personam refertur & significat facultatem & potestatem hoc vel illud juste agendi, quemadmodum accipitur in l. 2. §. 6. ff. d. O. J. l. 2. ff. d. *hu, qui sui vel alien. jur. sunt.* & alibi passim; & sicuti alias jus habere aliquis dicitur testandi, tutores dandi, retinendi, vendendi &c. *vid. C. J. A. lib. 1. Tit. 1. 1b. §. num. 7. Rebbahn. Hodog. Jur. chart. 2. clim. 1 paral. 8. lit. a.*

II. Reluendi verbum compositum est, derivaturq; à præpositione inseparabili *re* & verbo *luo*, quod Jctis pariter atq; aliis autoribus classicis multis modis dicitur. Aliquando namq; idem est, quod purgare & abluerē. Ita enim Cicero, alicujus libidinem innocentium hominum sanguine lui, dixit. *Orat. Verrin. 3.* Interdum idem significat, quod persolvere, *gelten/entgelten* & tum quidem adeo late accipitur, ut de pœnis quibuscunq; etiam capitalibus, prædicetur, idemq; *siz*, quod puniri. *per l. 16. §. 3. vers. Locus. ff. d. pœn. & l. 29. ff. ad L. Corn. d. fals. Calvin. Lexic. Jurid. hac. voc.* Proprie vero nihil aliud est, quam solvere, à *λύω*, quo sensu *as* alienum luere Curtius dixit. *lib. 10. c. 2. n. 25.* vel etiam rem obligatam ab obligationis nexu liberare §. 5. & ii *Inst. d. Leg. l. 57. ff. d. Leg. 1. l. 6. C. d. fideicom. l. 25. ff. d. pign. act. l. 7. §. 12. ff. comm. div. l. 52. §. 1. ff. d. action. Empt. l. 8. ff. d. remilit. ibiq; Gothofred. lit. E. inde luitio redempti ab hostibus in l. 1. §. 4. ff. d. suis & legit. l. 12. ff. de capt. & postlim. revers. Item luitio pignoris. i. i. C. d. luit. pign.*

III. Nostrium autem *reluere* olim quidem non nisi ultimam primitivi sui significationem obtinuit, quod vel inde haud difficile colligitur, quia apud Plautum aliosq; cum verbo repignorare (hoc autem verbo pignorare adversatur atque nihil aliud denotat, quam pignus liberare per l. 5. §. 12. ff. commod.) synonymice ponatur. *vid. Fabr. Thes. verb. reluere & Calv. d. l. verb. repignorare.* Usus verò hodiernus, quem merito sequimur, relutionem germ. *Lösung* oder *Wiederlösung* cum redemptione, quæ alias de re cum pacto retrovenditionis, germ. *Wied.*

Wiedertauff/vendita, aut in solutum data, prædicatur, plerumq; confundit, notante Vultej V. l. Consil. Marburg. Resp. 18. num. 11. vid. Carpz. J. P. F. p. 2. c. 1. d. 13. num. 2. d. 19. num. 1. & Const. 32. d. 55. num. 6. ali-
big, passim. Magn. Dn. Mer. d. antea c. 4. n. 1. & 16. seqq. Joh. Melon. ab
Ammerfeld. Thes. Jur. feud. Civ. & Crim. tit. 9. num. 73. 74. 75. & in
Ind. rerum forens. verb. retrovenditio. Speid. in add. ad Besold. Thes. pract.
verb. Wiedertauff. & Besold. ipse d. l. voc. Esung. Arum. p. 2. dec. 5. n.
74. seqq. Zas. Conf. 12. num. 11. qui indistincte his vocibus utuntur.

IV. Coniunctim igitur *Jus reluendi* haud incommode ita descri-
bitur: quod scilicet sit facultas, debiti vel pretii solutione, conveni-
enti ac legitimo tempore ac modo facta, rem oppignoratam, vel cum
pacto de retrovendendo, sive venditam, sive in solutum datam, libe-
randi redimendiq; ex conventione competens. Cujus singula verba
cum in sequentibus thesibus veniant explicanda, hoc loco in iisdem
examinandis moras necesse haud placet.

V. Dividitur *Jus reluendi* à Dd. (1.) in *statutarium & commune*.
Carpz. l. P. F. p. 1. c. 32. d. 57. num. 1. & def. 59. num. 2. Hoc est, quod
communiter ex Juris civilis præscripto formam & determinationem
obtinet, quatenus debitor oblato & soluto debito, pignus obligatum
liberat ac recipit, l. 1. & t. t. C. d. luit pignor. junct. l. 7. §. 22. ff. comm. di-
vid. & l. 6. C. de fideicom. Illud autem, quod speciali quodam statuto
seu jure locali definitum est, & quidem de Jure Saxonico, ubi debitor
pignore subhasta creditori in solutum dato, illud intra anni spacium
redimere potest. Carpz. d. l. def. 58. diciturq; illud remedium, quia con-
tra *Jus commune* est l. 8. C. d. remiss. pign. extraordinarium. J. d. all. l. d.
59. n. 5. privilegiatum. Id. n. 2. & maxime odiosum Wesenb p. 3. C. 129.
num. 58. (2) aliud est de re sub pacto retrovenditionis vendita, l. 2. C. d. pa-
ctis, inter empt. & vend. ubi Dd. aliud de re pignolata t. t. C. d. luit pign.
(3) Aliud est *perpetuum*, quod nunquam exstinguitur, sed semper debi-
tori competit, & meræ facultatis esse dicitur. Michaël de Jurud. th. 64.
Coth. V. 2. Conf. 99. num. 40. Dn. Mer. ad Jus Lubl. 3. tit. 4. art. 4. num. 6.
aliud *temporale*, quod certo tempore ex conventione partium determi-
natum est, idq; elapso tempore, quo quis *Jus* sibi reluendi exercendū re-
servavit, amplius non competit. arg. l. 2. & 7. C. d. pactis inter empt. & vend.
vid. Ammerfeld. Thes. Jur. tit. 9. n. 80. in Ind. rerum forens. voc. retroven-
ditio. (4) Aliud est *expressum*, quod ex certis & definitis verbis, prout
partibus

partibus placitum fuerit, descendit, adeoq; ex pactis conventis liquet. Aliud tacitum, quod ex iusta interpretatione competit. Sicuti enim liberum est creditori rem oppignoratam ex conventionē, quæ hæc nō legem dat contractui. *l. 23. d. R. Jur. legitime distrahere §. 1. J. quib. alien. licet, vel non.* Ita etiam debitori permissum erit, rem quādocunq; voluerit, à nexu pignoris, sive pactum de luendo adiectum sit, sive non, liberare, creditor enim alias cum detrimento debitoris, contra *l. 14. C. d. cond. indeb.* locupletior fieret, & debitori pignus repetenti durior conditio obtruderetur, si ipsi, quod meræ facultatis est, inhiberetur; accedit, quod pignus regulariter exsuperare solet debitum. *l. 6. ff. pign. act.*

VI. *Causa efficiens remota*, est conventio & nominatim quidem vel (1) *contractus pignoratitius*, quo res in securitatē crediti hac lege datur, ut eadem, soluto debito, restituatur, & quidem in specie. *§. 4. J. quib. mod. re contr. obl. (2) emptio venditio cum pacto retrovenditionis. l. 2. C. d. pact. inter empt. & vend.* Efficienter itaq; ipsa conventio, sive expressa illa sit, sive tacita, jus & facultatem reluendi pignus, vel rem venditam, debitori & venditori tribuit. *l. 1. & 3. C. d. luit pign. l. 10. ff. d. pign. act.* quod idem dicendum si creditor pactum de non potendo inierit, vel alias creditori sit satisfactum, tunc enim reluisse censetur pignus. *l. 5. & 1. 1. quib. mod. pign. vel hypoth. solv. l. 11. §. 2. d. pign. act. 1. 1. C. d. remiss. pign. Proxima autem seu subiectum agens*, est (1) Debitor, qui pignus dedit, *l. 12. §. 1. ff. quib. mod. pign. vel hypoth. solv.* Hic enim, ut rei proprietatem, sic etiam reluendi facultatem, sibi semper retinuit. *l. 35. §. 1. d. pign. act.* adeoque pignus liberatur solutione debiti. *l. 43. d. solut. l. 21. C. d. pign. l. 11. §. 1. ff. eod. l. 6. ff. quib. mod. pign. vel hypoth. solv. vel quæ solutionis loco est, oblatione, consignatione, atque depositione l. f. C. h. 1. l. 8. C. d. distr. pign. l. 10. l. f. C. d. pign. act. vel alia quacunq; satisfactione. l. 6. §. 1. ff. quib. mod. pign. solv. l. 52. d. solut. C. J. A. ad tit. quib. mod. pign. l. hypoth. solv. num. 2. de quibus infra pluribus agetur. (2) Venditor, qui rem cum pacto de retrovendo vendidit, aut in solutum dedit. *Dn. Mey. all. l. n. 1. & 116.* (3) Heredes emptorum & debitorum, quia obligatio ex contractu regulariter active & passive in heredes transit. *§. 1. J. d. perp. & temporal. action. ubi Dd. 1. 1. C. si unus ex pluro hered. Carpz. p. 2. c. 1. d. 10. & quidem ita, ut, si plures sint, omnesq; reluere nolint, unus, non quidem partem, sed totum fundum præstare cautione, de parte**

de parte socio vel coheredi competenti restituenda, id facere possit. *Capz. d. l. d. 11.* etiam si heredum in instrumento nulla facta fuerit mentio, dummodo expresse non excludantur; quod ad heredes quoque extraneos extenditur, utut præter spem opinionemque defuncti succedant. *Magn. Du. Mey. in discuss. lev. inop. debit. c. 4. sect. 12. n. 35. & seqq.* (4) Cessionarius quoq; & quivis alius singularis successor in quem debitor vel venditor, per donationem, vel venditionem, aliamq; similem causam, jus suum, transtulit, nisi aliter inter contrahentes placuerit, jus relucendi habet, *vid. all. Dn. Mey. n. 39. & Gædd. Vol. I. cons. Marp. Respons. 28. n. 21. n. 105. 126. 131.*

VII. *Subiectum patiens* est creditor & emptor, eorūq; heredes ex utraq; parte, adeo, ut minor etiam irrequisito magistratu, & absq; decreto retrovendere teneatur *Capz. all. l. d. 14.* Neque ei beneficium restitutionis competat. *Brunn. in l. 2. C. d. pact. inter empt. & vend.* nam & active & passive pactum de retrovendendo ad heredes transit. *Dn. Mey. all. l. n. 25.* quod etiam in pignore locum habet, uti ex antecedentibus apparet. Sed quid de tertio possessore dicendum? An & contra ipsum jus relucendi competet? Elegantissima quidem, sed maxime intricata hæc est questio. Quod enim relucitionem pignoris statutariam attrinet, circa eam distinguit *Capzov.* an creditor intra tempus Jure Saxonico præfinitum & ante subhastationem licitationemq;, an vero postea rem sibi obligatam alienaverit. Si prius; *Affirmat. in l. P. F. p. 1. c. 32. d. 53.* Si autem posterius; *Negat d. l. d. 58. & 59.* Jure communi pignus à tertio possessore non repetitur, nisi quando distractio injuste facta est. *Tot. Tit. C. si vendit. pignor. agatur.* Maxima vero difficultas versatur circa relucitionem ex pacto de retrovendendo, de qua *Capzov. in p. 2. c. 1. d. 16.* ait: venditorem primum, à secundo emptore, rem vindicare non posse, sed actionem tantum habere personalem contra primum emptorem, ratione interesse, quod etiam *Johann. ab Ammelsfeld. in Thes. 1. 9. n. 74.* simpliciter adfirmat, putans: nullam actionem ex pacto de retrovendendo realem nasci, sed tantummodo personalem. V. g. ex empto, vel præscriptis verbis. *l. 2. C. d. pact. inter empt. & vend.* adversus venditorem ejusq; heredes, ad interesse, non autem contra tertium possessorem rei vindicatione experiri posse. Et in hac sententia etiam est *Brunnemannus in l. 2. C. d. pact. inter empt. & vend.* si scilicet pactum adjectum sit verbis obliquis gratia exempli: *revendatur, resti-*

tuatur,

tuatur; affirmativa autem subscribit, si adsint verba directa. e. g. *res sit inempta*; quam distinctionem etiam adhibet *Carpz d. l. d. 17*. Quid autem verba directa & obliqua sint, docet, *Brunn in l. 1. & 3. C. d. t.*

VIII. Ceterum multi & maximi quidem nominis Doctores statuunt, quod non tantum actio personalis venditi contra emptorem primum, sed etiam utilis rei vindicatio contra tertium possessorem detur, quos magno numero cumulat *Magnif. Du. Mer d. l. n. 61*. verum hanc sententiam eo saltem casu ipse concedit, si scilicet pignus constitutum sit, vel simile aliquid, unde venditor jus in re consequatur, quodq; ad actionem in rem producendam sit habile, accesserit. *n. 62*. & hanc suam opinionem communissimam, rationiq; juris maxime convenientem *n. 63*. praxiq; Megapolensi & Pomeranica confirmatam testatur, *n. 65*. Excipitur tamen (1) si pactum accesserit, ex quo tertius possessor obligatur. *n. 66*. illeq; sciverit rem legi retrovenditionis esse subjectam. *n. 67. & 68*. ubi hujus sententiae tria requisita tradit, (2) Si primus emptor non sit solvendo. *n. 69*. (3) Si venditor secundus reservat primo jus & facultatem re emendi. *n. 71*. etiam si expressis verbis non contineatur, sed ex verborum vi colligi queat. *n. 72*. (4) Si emptor secundus rem cum omni onere sibi acquirat, conditionemq; venditoris sui in se recipiat. *n. 74*. Quam sententiam, utpote omnium æquissimam & tutissimam mihi quoque sustinendam esse existimo.

IX. *Materia Juris reluendi* (1) est res oppignorata tam mobilis, quàm immobilis, quia res, quæ emptionem venditionem recipit, pignorationem etiam recipere potest. *l. 1. 13. 18. C. d. distract. pign. l. 18. f. d. pign. act. l. 9. §. 1. & l. 15. ff. quæ res pign. vel. hypoth. non solum propria, sed etiam aliena. l. 6. C. si alien. res & l. 9. pr. & §. f. d. pign. action. dummodo dominus ab initio consentiat, vel postea ratum habeat. l. 20. d. r. l. 16. §. f. d. pign. velis, qui rem alienam pignori dedit, postea rei pignorate dominium acquirat. l. 16. §. 7. ff. d. pign. junct. l. 61. d. contrah. empt. l. 5. C. si res alien. ubi Pac. & Perez. num. 6. 7. (2) Res cum pacto retrovenditionis vendita, seu in solutum data quæ datio æquiparatur venditioni. *l. f. ff. ex quib. caus. in poss. l. 4. C. d. Evid. l. 44. d. solut. l. 24. d. pign. act.* quia omnia requisita emtionis ipsi negotio interveniunt. *Fransk. ad tit. d. Evid. num. 334*. Quando autem *Carpz p. 1. c. 32. d. 60*. rem in solutum datam relui non posse statuit, hoc de relucione statutaria intelligendum, quæ ex Constitutione Electorali Saxonica, debitori,*

B

post

post rem sub hasta tantum venditam, ob insignem lationem, competit, ut ex ipsa def. patet.

X. Quæ, autem an res cum fructu & incrementis, commodis pariter & incommodis, reluenti præstanda veniat? Ad hanc quæstionem resolvendam, casus sequentes veniunt distinguendi. Aut enim, reluitur (1) pignus, aut (2) res cum pacto retrovenditionis vendita. Priori casu, pignus simpliciter datum creditori, cum omni causa reluenti venit restituendum. l. 6. §. f. l. pen. ff. d. pign. act. l. f. d. distr. pign. Schnob. diss. 12. tb. 27. licet enim possessio iure pignoris in creditorem, translata sit, l. 37. pr. ff. d. A R. D. l. 37. d. pign. act. debitor tamen mansit rei oppignoratae dominus. l. 2. C. d. præsc. 30. vel. 40. annor. §. 1. 7. quib. alien. li. res vel. non ad quem commodum omne & incommodum rei spectare apertissimi iuris est. Si verò pactum antichreticum, intervenerit tunc nulli fructus percepti, ex natura pacti, redduntur, quoniam creditor pignore in vicem usurarum utitur. l. 11. §. 1. ff. d. pignor. modo fructus incerti sint, hos enim in expressa antichresi creditor omnes lucratur. Donell. d. pign. c. 13. & d. usur. c. 4. Perez. in Cod. d. pign. act. n. 11.

XI. Posterior autem casus, videtur ex præjudiciali illa quæstione: An scilicet pactum reluitionis translationem dominii impediat, nec ne? resolvendus, quod oppido, ambiguum, esse videtur. Berlich. enim p. 2. concl. 1. n. 53. prius, quod dominii translationem impediat, statuit, qui tamen à Carpz. p. 1. c. 42. d. 56. num. 4. & imprimis p. 2. C. 1. d. 12. num. 13. rectissime refutatur. Nam perfecta emtione venditione commodum & incommodum ad emptorem spectat. §. 4. 7. d. Empt. Vend. l. 7. ff. d. peric. & commod. rei vend. & per translationem emptor acquirit sibi dominium. arg. §. 40. 7. d. rer. div. Idcirco firmiter statuendum puto; Emptorem ratione & vi dominii, omnes fructus suos facere, nec postea eosdem reluenti restituere cogi posse. l. 2. C. d. pact. ins. empt. & vend. ibiq. Dd. Dn. Mev. d. l. n. 90. Neque retrovendentem seu creditorem, cui bona adjudicata sunt, obligari ad reddendas rationes aut restitutionem fructuum. Carpz. d. d. 56. nisi, reluens æstimationem augmenti solvere paratus sit, siquidem illo casu una cum ipsa re, ad restitutionem quoque fructuum obligatur: secundum enim naturam est, cum sequi commoda, quem sequuntur incommoda. l. 10. ff. d. R. 7. Carpz. d. def. 18.

XII. Sed quid de fructibus ultimi anni pendentibus dicendum? Numne & hi, æque ac percepti, emptori primo adjudicandi erunt? Variè hic à

hic à variis respondetur. Ego verò pacti tenorem præprimis inspicendum, & exinde quæstionem hanc decidendam esse existimo. Rarissime namq; fundus cum pacto de retrovendendo vendi solet, ut non expresse de singulis redemptionis qualitatibus & circumstantiis prospiciatur. Quod si verò nulla hujus rei in instrumento facta mentio, tum ex regula juris, quæ est in *l. 44. ff. d. R. V.* fructus pendentes, cum ipso fundo, tanquam pars fundi, restituendi erunt; nisi, lectis jam fructibus, fundi traditio, ex contractu venditionis primæ, facta fuerit. Hoc enim casu nullo jure relutio, ante collectos fructus, fieri poterit, docente Zoannet. ad *l. 2. C. d. pact. inter empt. & vend.* nisi contrahentium alterum, resoluta emptione, amplius consequi velimus, quam habebiturus fuisset, si emptio facta non fuisset, quod est contra dispositionem *l. 23. §. 1. ff. d. adil. Edict. & l. 75. ff. d. R. 3* Quamvis Judiciorum praxis & observantia hos fructus inter emptorem & venditorem, pro rata temporis, ita dividi velit, uti emtor, si fundum per 3. 4. vel 5. menses detinuerit, tertiam quoque vel quartam aut quintam fructuum partem; reluens verò, id, quod reliquum est, percipiat, sicuti testatur Carpz. d. *part. 2. const. 1. def. 20. Berlich, p. 2. concl. 2. Thesaur. dec. 56. ibiq; magno numero allegati Dd. alii.*

XIII. Quæ verò hætenus de fructibus posita sunt, cum grano, ut ajunt, salis, arque ita, accipiantur velim, uti locum habeant, quamdiu conventio ex parte reluentis non impletur. Hoc namq; facto, is, qui ad restituendum obligatus est, in mora constituitur, adeoq; ab illo tempore, non tantum ad fructus perceptos, sed etiam percipiendos tenebitur, id quod probat Joah. Copj. d. *fruct. lib. 3. tit. 1. c. 1. testimonio Pauli in l. 21. §. 3. & Neratii in l. 31. ff. d. ad. Empt. facit. l. 2. C. d. pact. inter empt. & vend. ibi: habita ratione.*

XIV. Quod si verò, nec ipsam rem quidem restituere velit, sed ad præstandum interesse se offerat debitor? Numne audiendus? an verò ad præstationem rei præcisè compellendus erit? Prius statuendum videtur, propter constitutionem Imperatorum Dioclet: & Maxim. quæ est in *l. 4. C. d. Ad. Empt.* ubi expresse dicitur: quod, si ex procacia venditoris juxta contractum emptionis, traditio rei non fiat, præses provinciæ in condemnationis taxationem deducere debeat, quanti interesse compleri emptionem fuerit arbitratus. Sed posterius patet (1) ex natura obligationum dandi, quæ rei præstationem desiderant, eoq; differunt ab obligationibus faciendi, ubi promissor præstando interesse liberatur. *l. 13. ff. d. de re jud.*

l. 81. ff. d. V. O. vid. Lindem Exercit. Inst. tit. d. V. O. ib. 18. (2) ex decisione speciali quaestionis praeliminaris, & unde hæc nostra dependet. in l. 11. §. 1. & l. 46. ff. d. act. Empt. Quibus (3) accedit l. 68. ff. d. Rei Vind. qua manu militari possessionem restituere nolenti auferendam esse statuitur. Nec quicquam negotii facessit l. 4. C. sup. all. cum ibidem non quaeratur, an venditor præstando interesse liberetur, sed quomodo condemnatio, si emptor ad interesse agere velit, fieri debeat, uti respondet Baccov. ad Treutl. V. 1. D. 28. th. 2. L. C. probante Brunn. in d. l. 4. C. qui tamen eleganter distinguit, inter eum, qui potestatem tradendi rem habet, & eum, qui non habet, cum ad impossibilia nemo obligetur. l. 185. ff. d. R. J. vid. Carpz. J. P. F. p. 2. c. 1. def. 15. Mev. d. sect. 12. n. 10. ibiq; alleg. Zoanett. ad l. 2. C. d. pact. inter empt. & vend. & Arum. part. 1. decis. 13. Cöler. p. 1. dec. 8.

XV. *Forma Juris reluendi consistit in solutione debiti vel pretii, convenienti ac legitimo tempore ac modo facta, uti habent verba definitionis in th. 4. proposita. Ad quorum meliorem intellectum primo notandum erit, quod vox solutianis hoc loco non tantum denotet repræsentatam atq; naturaliter adnumeratam pecuniam, ut in §. 1. J. quib. mod. toll. obl. l. 49. ff. d. solut. l. 6. quib. mod. pign. vel. hypoth. solv. l. 19. C. d. Usur. alibiq; passim, verum etiam omnem satisfactionem quomodo-cunq; factam, quo sensu accipitur in l. 12. & 54. ff. d. solut. in l. 53. ff. d. contr. empt. vend. l. 176. d. V. S. ita ut non excludatur ficta solutio, quæ pacto de non petendo fieri dicitur, neque etiam pignus, fidejussor, compensatio, novatio, imò nec oblatio, consignatio, atq; depositio, si ab eo, cui solutio fieri debet, mora committatur in accipiendo. per ea, quæ th. 4. & 5. superius jam sunt proposita, facit & l. 2. C. d. pact. int. empt. & vend. ibiq; Dd. Dn. Mev. d. sect. 12. n. 109.*

XVI. *Quando verò pecunia realiter numeranda est, tū porro requiritur, ut reluens in proba moneta eandem exsolvat, reproba enim moneta solventem non liberat l. 24. §. 1. ff. d. pign. act. Sunt qui etiam nummos in eodem monetæ genere, in quo mutui dati sunt, renumerandos, adeoq; diversitatem potissimum materiæ, hic nullam admitti posse existimant, vid. Tirag. d. retr. munic. §. 1. gl. 18. num. 30. Ego vero distinctione rem ita expediri posse autumo, ut, si ab initio, quod plerumque fieri consuevit, inter partes ita convenit, ut in certa specie monetæ, puta aureis, thaleris, mit specie Reichsthaler &c. solvatur, pacto conventioni-
niq; stetur, propter l. 48. ff. d. pact. si vero hac de re nihil actum sit, sol-*

ventem

ventem argenteos nummos pro aureis & pro thaleris aliam monetam plenissima sequatur liberatio, per ea, quæ docet *Carpz. J. P. F. p. 2. c. 29. d. 2.* nisi luculentissimum exinde creditor damnum aut incommodum patiatur *l. 99. ff. d. solut. l. 1. §. 1. l. 35. ff. d. aur. & argent. leg. Excellentiss. Dn. Schnob. D. 23. th. 26.*

XVII. Atq; specialibus hisce, quas modo dixi, conventionibus, sæpius quoq; extinguuntur radiosissima illæ disceptationes, quæ orri solent super quæstione: Cujus commodum damneve moneta commutetur? Quamvis, si & hac de re cautiones atque instrumenta sileant, simplicissima atque adeo tutissima non modo, sed & in praxi usitatissima eorum sit sententia, qui secundum æstimationem valoremq; antiquæ monetæ, quæ erat tempore contractus, solutionem fieri, omnēq; adeo commodum pariter & incommodum debitorem manere, huncq; aucta moneta augmentum detrachere, eadem verò deminuta, quod delit, supplere debere, confidenter adstruunt. *l. 3. ff. d. R. C. l. 1. & 2. C. d. veter. numum. pot. vid. Gail. 2. O. 73. Myns. Cent. 4. O. 1. Boër. Dec. 327. Fachin. Lib. 2. contr. 9. & 10. Dn. Cothm. Vol. 1. Conf. 34. Schnob. d. 1. Carpzov. s. Resp. 93. & 94.*

XVIII. Præstandum præterea, secundum formalia reuisionis requisita vel offerendum ad minimum, totum debitum; tum quia ad particularem solutionem, ob non pauca illius incommoda, cogi nemo potest. *l. 3. ff. fam. ercisc. l. 41. ff. d. usur. l. 9. C. d. solut. Mod. Pistor. 2. Illustr. quæst. 97. num. 2. Hahn. ad Wesenb. tit. d. V. O. n. 6.* tum, quia ad liberationem pignoris in specie, nihil quicquam proficit, *l. 6. pr. ff. quib. mod. pign. vel hypoth. l. 11. §. 1. & l. 19. ff. d. pign.* quippe, quod non attenta majoris partis solutione, pro residuo debiti recte distrahitur, *l. 6. C. d. distr. pign. ibiq; Gothofr. lit. E.* & quia deniq; pactum retrovenditionis, sub hac quasi conditione ita suspenditur, ut, antequam integrum pretium seu quantitas, quæ data est, soluta fuerit, contractus prior nullo jure resolutus censi possit. *vid. C. J. A. d. contrab. en. pt. vend. thes. §. 4. n. 5.* Quæ tamen regula, uti ex contrario pacto, vel etiam quantitate debiri, si forte totum liquidum non sit, aliisq; modis, de quibus prolixius agere instituti ratio jam non patitur, varias limitationes admittit; ita quoque extendenda haud est ad reuientem, qui non parata pecunia, sed in distinctos terminos rejecta solutione, rem, sub pacto retrovenditionis, vendiderat, utpote cui eadem dilatio jure meritoq; tribuitur, docente *Dn. Mey. d. l. n. 106. Carpz. s. Resp. 94. & p. 2. J. P. F. def. 21. Schaffner. Lib. 3. quæst. 10.*

XIX. Quæritur autem à Ddbus; An, quæ de solutione integræ quan-

titatis debitæ in præcedentibus dicta sunt, tum etiam locum habeant, quando (1) res vel oppignorata, vel etiã, sub pacto retrovenditionis vendita, deteriorata est, & (2) de pretio retrovenditionis, & quale scilicet, quantumve illud esse debeat, initi contractus tempore, cui pactum illud accessit, nihil prorsus inter contrahentes actum est? Quod ad questionem primam, illiusq; membrum primum attinet, res omni caret dubio; id quod vel inde apparet, quod etiam si pignus, sine creditoris tamen dolo, atq; culpa levi, quæ ex contractus hujus natura præstanda veniunt, per l. 5. §. 2. ff. *Commod. l. 13. §. 1. ff. d. pign. act. §. f. Inst. quib. mod. re contr. obl.* amittatur aut pereat, nihilominus creditum saluum maneat, actioq; adversus debitorem integra relinquatur, per l. 5. §. 6. & 8. C. d. *pign. act. ibiq; Brunnem. Schnobel: Diss: 12. th. 28.* Rationis ratio est, quia pignoris proprietas utut possessio ad creditorem transeat, remanet apud debitorem per *tradita thes. sup. 6.* Res autem suo semper perit domino, seu ei, in cujus bonis est *Brunn. in l. 8. C. proxim. alleg.*

XX. In posteriori verò membro scrupulus aliquis, illo maxime casu, suboriri posset, si forte expressa partium voluntate constitueretur, ut elapso certo temporis spatio, pro eodem pretio revenditio fieret: ex eo, quod pacta legem dent contractui per l. 52. d. V. O. & l. 23. d. R. 3. nihilq; humanæ fidei tam sit congruum, quam ea quæ inter contrahentes placuerunt, servare. l. i. pr. ff. d. *pact.* & quod reluens id contra se admittere teneatur, cum ipse, nisi ex eo pacto, actionem contra possessorem nullam habeat, notissimi a. juris sit, neminem id improbare posse, ex quo jvari ipse cupiat per l. i. & ii. ff. *quod quisq; jur. in alt. junct. auth. ad hanc C. d. fid. Instrum. Nov. 49. c. 2. in pr.* Verù his, & quæ alias in eum finem adducuntur, nihil quicquam obstantibus, intrepide asserendum est, deteriorato fundo; injuste à reluente integrum pretium exigi, tum quod & dominium & per hoc, omne, tam commodum, quam incommodum ad emptorem pertineat, per *deducta in th. n. conf. Carpz. 5. Resp. 30. n. 15. seqq.* tum quod omnes conventiones tacitam hanc in se contineant clausulam: *rebus in eodem statu manentibus;* tum quod deniq; ipse retrovendens, rem secundum omnes qualitates eandem, juxta tenorem pacti, præstare non valeat, notissimi autem juris sit, pretium succedere in locum rei, l. 48. §. f. ff. d. *furt. l. 3. C. d. R. V.* uti hoc accuratissime pluribus demonstrat. *Magn. Dn. Mev. d. l. a. num. 79. ad num. 104. ubi n. 193.* eleganter concludit: quod pro qualitate & conditione rei reluendæ, quæ reuisionis tempore reperitur, ejus sit faciendæ æstimatio, indeq; definiendum pretium.

gium. Ex quibus principiis resolvenda etiam erit altera, *quæ ibi* 19. proposita fuit, quæstio; Utut dissentiat *Carpz. all. Lib. 5. Resp. 49. num. 7. vid. Pruckman. V. 2. resp. 20. n. 41. Brunnem, in l. all. 2. C. d. pact. inter empt. & vend. in fin.*

XXI. In debiti porro summam computantur etiam impensæ. l. 6. C. d. pign. & hypoth. *ibiq.* *Brunn.* quas quis bona fide, tam in re aliena, quam etiam sua, ad alium tamen ex speciali conventionem aliquando transmittitur, utiliter facit. *Carpz. J.P.F. p. 3. c. 31. d. 9. num. 4.* ut adeo ius relucendi locum habere non possit, priusquam & hæ fuerint exsolutæ, *per l. 8. pr. ff. d. pign. act. l. 39. §. 1 ff. d. minor. l. 16. ff. d. addit. in diem l. 40. §. 1. ff. d. Cond. indeb. l. 58. d. Leg. 1.* Neque attenditur, an qui redimit ipse impensurus fuisset minus, si rem habuisset, nec ne, quin potius sufficit impensam factam esse utiliter. *arg. l. 27. §. 4 ff. mand. Dn. Mey. d. sect. 12. num. 113.* Quia ratio naturalis non patitur, ut cum iactura aliena aliquis fiat locupletior. l. 14 ff. d. cond. indeb. l. 207. ff. d. R. 3. dummodo tamen res relucenda impensis illis melior facta; cum non sufficiat tantum impensum esse, nisi etiam res sit meliorata, *per ea, quæ docet Negusant d. pignior. part. 5. membr. 4. num. 12. & 16.* ubi hoc, tanquam singulare aliquod decusum, notandum esse monet, & impensæ deniq; fuerint moderatæ. l. 25 ff. d. pign. act. *Brunn. in l. 7. C. eod.* Quas inter merito quoque referendum est, quod emptor sub pacto de retrovendendo Laudemii nomine ex prima venditione dedit. *Carpzov. §. Resp. 94. num. 10. & p. 2. I.P.F. conf. l. d. 23. & 24.* vel in structuram ædificiorum necessarium, non verò pro adjiciendis agris, atque agricolis adscriptitiis impendit, *docente Dn. Mey. d. l. n. 113. & 114.*

XXII. Temporis deniq; in relucitionis forma quædam fuit injecta mentio, quia pactis quandoq; & communiter fere, ad certum aliquem terminum relucitio ita adstringitur, ut vel ad certum saltem tempus, nec ultra, concedatur, vel etiam ante tempus determinatum offerre non liceat. Id quod in casu pacti de retrovendendo *ex l. 2. C. d. pact. inter empt. & vend.* pulcherrime demonstrat. *Perez. in C. d. r. num. 23. & Berl. p. 2. cond. 2. n. 96.* De pignore vero illiusq; relucitione circumscripta agitur *in l. 39. ff. d. pign. act. & l. 2. C. eod. l. in l. 2. C. d. pact. pign.* quam *ex l. 16 d. pign. act.* recte explicat *Carpz. §. Resp. 12. Perez. in C. eod. tit. n. 1. & novissime Brunnem, in all. l. 2. Ibid. conf. th. §. num. 3. ibiq. alleg.*

XXIII. Finis Juris relucendi est, ut restituatur res, illiusq; vel possessio saltem, si scilicet pignus relucitionis objectum fuerit. *S. f. inst. quib. mod.*

mod. re contr. obl. l. 1. §. 6. d. O. & act. l. 1. §. cum seqq. C. d. pign. act. l. 3. C. d. luit pign. l. 2. C. d. pact. pign. l. 10. C. d. distr. pign. cum omni tamen causa l. 9. §. f. ff. l. 1. & 2. C. ibiq. Brunn. d. pign. act. C. A. l. 13. t. 6. th. 9. vel ipsum etiam dominium si res cum pacto retrovenditionis vendita redimatur, falluntur namq; qui dominium ipso jure ad venditorem redire existimant docente Covar. l. 3. c. 8. num. 8. Perez. in C. d. pact. int. empt. n. 18. & Besold. in del. Jur. ad l. 18. ff. quest. 4.

XXIV. Hactenus actum est de Causis: sequitur Effectus, qui quam maximè conspicitur in actionibus, quæ ex Jure reluendi promanant. Interest autem utrum agatur ad recipiendum pignus, an verò rem sub pacto retrovenditionis venditam, aut in solutum datam? Priori casu, constituta ex contractu actio pignoratitia directæ, quam debitor solvendo vel offerendo consequitur per l. 9. §. 3. ff. d. pign. act. Gædd. V. i. Conf. Marp. R. 28. n. 220. Posteriori verò casu ad servandum contractus fidem datur actio vel præscriptis verbis, si sc. non in venditione sed in traditione demum pactum fuerit additum; vel venditi, quæ toties datur, quoties pacta non servantur. l. 75. 79. d. contr. Empt. l. 4. pr. d. L. Com. perea, quæ ad famosissimam l. 2. C. d. pact. int. empt. adnotavit Brunn. in C. d. 1. quamvis alialiter hanc rem explicare soleant. vid. Perez. ad d. t. C. n. 14. Oldend. cl. 4. act. 20. conf. Vinn. d. pact. c. 11. Addat: Magn. Dn. Mevius, qui his duabus posterioribus tertiam adhuc addit, quam ex pacto utilem vocat. d. sect. 12. n. 69. 70. conf. th. 8. supra.

XXV. Cessat tandem (ut paucissimis Contraria etiam tangamus:) Jus reluendi, si vel (1) creditor pignus legitime distraxerit. l. 24. 12. ff. l. 7. C. de pign. act. l. 4. l. 18. C. de distr. pign. aut, non existente emptore, ipse, secundum solennia l. f. C. d. jur. dom. impetr. (quæ tamen moribus hodiernis non observantur, teste Schnob. all. l. th. 19.) dominium illius acquisiverit, vel (2) res ipsa interierit, ex eo, quod debitor speciei, quæ duplicationem non recipit, VVesemb. C. 16. n. 10 ea perempta liberetur. l. 28. §. 3. s. 1. d. V. O. vel (3.) terminus, intra quem res præcise reluenda erat, cesserit, neq; rationabilis causa adsit, ob quam restitutio in integrem obtineri queat, quæ alias haud difficulter conceditur. Dn. Mev. d. l. n. 59. Hart. Pist. O. 223. n. 7. & 8. Carpz. p. 2. c. 1. d. 9. Sunt, qui (4.) præscriptionem addunt, quorum tamen sententia communissime rejicitur, neq; etiam in praxi servatur. Vid. Gail. 2. O. 18. Myns. 1. O. 16. Ant. Fab. in C. d. pign. act. d. 4. & d. Luit. pign. d. 19. Berl. p. 2. Concl. 2. n. 82. Carpz. p. 2. c. 1. d. 9. Struv. Synt. Iur. Civ. Exerc. 26. th. 8. nisi obligatione facta restitutio denegetur, huicq; recusationi per longissimum tempus reluiturus acquieverit. Grot. d. I. P. & B l. 2. c. 4. inf. Sam. Puffendorf. l. 1. El.

Iurispr. Univ. def. 12. §. 43.

SOLI DEO GLORIA.

XXI. In debiti porro summam computantur etiam im
pign. & hypoth. ibig. Brunn. quas quis bona fide, tam in
etiam sua, ad alium tamen ex speciali conventionē ali
tura, utiliter facit. Carpz. J. P. F. p. 3. c. 31. d. 9. num. 4. ut
endi locum habere non possit, priusquam & hæ fuerint
s. pr. ff. d. pign. act. l. 39. §. 1. ff. d. minor. l. 16. ff. d. addit.
ff. d. Cond. indeb. l. 58. d. Leg. 1. Neque attenditur, an qu
impensurus fuisset minus, si rem habuisset, nec ne, quin
impensam factam esse utiliter. arg. l. 27. §. 4. ff. mand. D.
num. 113. Quia ratio naturalis non patitur, ut cum jactu
fiat locupletior, l. 14. ff. d. cond. indeb. l. 207. ff. d. R. J. du
res reluenda impensis illis melior facta; cum non suffic
pensum esse, nisi etiam res sit meliorata, per ea, que docet
gnor. part. 5. membr. 4. num. 11. & 16. ubi hoc, tanquam
quod decusum, notandum esse monet, & impensæ de
derata; l. 25. ff. d. pign. act. Brunn. in l. 7. C. eod. Quas int
que referendum est, quod emptor sub pacto de retrove
mij nomine ex prima venditione dedit. Carpzov. s. Resp
p. 2. I. P. F. const. 1. d. 23. & 24. vel in structuram ædificio
rum, non verò pro adjiciendis agris, atque agricolis adfo
dit, docente Dn. Mey. d. l. n. 113. & 114.

XXII. Temporis deniq; in reuoluitiois forma quæta mentio, quia pactis quandoq; & communiter ferequem terminum reuolutio ita adstringitur, ut vel ad certum, nec ultra, concedatur, vel etiam ante tempus deterre non liceat. Id quod in casu pacti de retrovendendo *Inter empti & vend.* pulcherrime demonstrat *Perez. in C. Berl. p. 2. cond. 2. n. 96.* De pignore vero illiusq; reuoluta agitur in *l. 39. ff. d. pign. act. & l. 2. C. eod. lit. in l. 2. quam ex l. 16 d. pign. act. recte explicat Carpz. §. Resp. 12. tit. n. 1. & nouissime Brunnem. in all. l. 2. ibid. conf. th. §. num.*

mm 0 10 20 30 40 50 60 70 80 90 100 110 120 130 140 150

inches 0 1 2 3 4 5 6

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20

C1 B1 A1 C2 B2 A2 B5 A5 20 18 17 16 11

Patch Reference numbers on UTT

4.5 5.0 5.6 6.3

Image Engineering Scan Reference Chart TE263 Serial No. 091